

VEROHALLINTO

Mirkka Piirainen
Hanna Nykter-Terävä
27.11.2018

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta

Verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Kirjallisena lausuntona verojaostossa käsiteltävänä olevasta hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain, perintö- ja lahjaverolain 28 a §:n sekä tuloverolain 112 a §:n muuttamisesta (HE 244/2018 vp), esitämme Verohallinnon puolesta kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tulotietojärjestelmästä annettua lakia, perintö- ja lahjaverolakia sekä tuloverolakia. Tulotietojärjestelmästä annettuun lakiin lisättäisiin säännökset, jotka ovat tarpeellisia tulotietojärjestelmän laajentamiseksi koskemaan eläke- ja etuustuloja. Lakiin sisällytettiin uudistuksen ensimmäisessä vaiheessa säännökset vain palkkatuloja ja muita työnantajien ilmoittamia suorituksia koskevista tiedoista.

Keskeiset muutokset koskevat tulorekisterin tietosisältöä koskevaa sääntelyä, johon lisättäisiin tarvittavat säännökset tulorekisteriin talletettavista eläke- ja etuustuloja koskevista tiedoista. Näiden suoritusten maksajiin sovellettaisiin osin eri säännöksiä kuin työnantajaan, mikä on edellyttänyt myös terminologisia tarkistuksia suorituksen maksajan käsitteeseen sekä vähäisempiä muutoksia muun muassa ilmoittamisvelvollisuuden määräaikaan ja myöhästymismaksua koskeviin säännöksiin.

Lakiin lisättäisiin myös säännökset tilanteista, joissa etuus on maksettu muulle saajalle kuin etuuteen oikeutetulle tulonsaajalle itselleen. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset tietojen luovuttamisesta Ahvenanmaan maakunnan viranomaisille maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvien tehtävien hoitamiseksi ja tarkistettaisiin eräiltä osin myös muita tietojen käyttäjiä koskevia säännöksiä muun muassa tietojen sallittujen käyttötarkoitusten osalta.

Perintö- ja lahjaverolain 28 a §:n säännöstä eräiden sivullisen tiedonantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen ilmoittamisesta Verohallinnolle muutettaisiin siten, että tiedot on annettava Tulorekisteriyksikölle.

Tuloverolain 112 a §:n säännöstä verotuksen oikaisusta eräiden takaisinperittyjen etuustulojen johdosta muutettaisiin etuustulojen ilmoittamisen menettelyn muuttumisen vuoksi.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019. Lakeja sovellettaisiin 1 päivänä tammikuuta 2020 tai sen jälkeen maksettuihin eläke- ja etuustuloja koskeviin tietoihin.

Verohallinto on ollut mukana hallituksen esityksen valmistelussa, pitää lakiehdotuksia tarkoituksenmukaisina, eikä sillä ole esityksen sisältöön huomautettavaa. Tulorekisterihanke on jo alun perin suunniteltu toteutettavaksi kahdessa vaiheessa siten, että vuodesta 2020 alkaen tulorekisteriin ilmoitetaan palkkatietojen lisäksi myös eläke- ja etuustiedot. Tulorekisterin tietojen

käyttäjillä on usein tarve saada tiedot sekä palkoista että etuuksista. Lakimuutoksen jälkeen tiedot ovat saatavissa yhdestä rekisteristä, mikä on tulorekisterin tavoitteiden mukaista.

Eläke- ja etuustietojen ilmoittamiseen liittyvä valmisteleva määrittelytyö on edennyt sovitussa aikataulussa yhteistyössä tiedon tuottaja- ja käyttäjäsidosryhmien kanssa. Etuustietoilmoituksen tietosisältö on valmistunut. Tietojen jakeluun liittyvää työtä jatketaan edelleen sidosryhmien kanssa. Hanke on julkaissut tulorekisteri.fi -sivuilla etuustietojen tuottamiseen tarvittavan dokumentaation kesäkuussa 2018 ja tietojen käyttämiseen liittyvän dokumentaation syyskuussa 2018.

Sidosryhmäkenttä, jolle eläkkeiden ja etuuksien ilmoittamista koskeva laajennus pitää jalkauttaa, on huomattavasti pienempi ja ammattimaisempi kuin palkoissa. Muutoksen läpivieminen, sisältäen viestinnän, ohjeistuksen ja koulutuksen, toteutetaan samalla tavalla kuin palkkojen osalta on toimittu. IT-toimittaja suunnittelee etuustietojen teknistä toteutusta, joka on tarkoitus käynnistää joulukuussa 2018. Verohallinnon tulorekisteriyksikön käsityksen mukaan tulorekisterin laajennus eläke- ja etuustietojen vastaanottoon ja jakeluun 1.1.2020 alkaen tulee toteutumaan hallituksen esityksen 244/2018 vp edellyttämällä tavalla.

Verohallinto saa **verotuksen toimittamista** varten eläkkeistä ja etuuksista ja niistä toimitetuista ennakonpidätyksistä tulorekisterin kautta samat tiedot, jotka se saa nykyisin vuosi-ilmoituksilla. Verohallinto voi toimittaa tulonsaajan verovuoden verotuksen näiden tietojen ja muutoin saamiensa tulo- ja vähennystietojen perusteella. Koska tulorekisteriin ilmoitettavat tiedot saadaan jo verovuoden aikana, verotuksen prosessit voidaan järjestää nykyistä reaaliaikaisemmiksi. Tiedot ovat Verohallinnon käytettävissä jo ennakoperintävaiheessa. Myös verovelvollinen (tulonsaaja) voisi hyödyntää tulorekisterin tietoja jo verovuoden aikana esimerkiksi hakiessaan muutosta ennakonpidätykseensä.

Laativat:

Mirkka Piirainen
ylitarkastaja

Hanna Nykter-Terävä
veroasiantuntija